

Kertomus matkasta Pohjaan Antskogin ruukille 29.9.1977.

Panu Kaila ja Hanna Kronlöf.

MUSEOVIRASTO
RAKENTAMIS- JA
OSASTON ARKISTO

Matka tapahtui ruukkia nykyisin hallitsevan Mako Oy:n toimitusjohtajan, ekon. Bo Nummelinin kutsusta ja johdolla.

Ruukin alueella on tehdasrakennus, joka huhujen mukaan olisi 1600-luvulta (alue hävitettiin Isonvihan aikana). Rakennus on pitkänomainen, harjakattoinen kaksikerroksinen halli, ulkoseinät rapatut, alimpana maalina pastellinpunainen. Pohjakerroksessa on sekä ulko- että väliseinissä luonnonkivimuuria ja näyttääkin siltä, että tehdas on 1700-luvulla uudelleen rakennettu tiilisenä vanhan kivirungon ympärille. Samalla sitä on pidennetty, uusi tiilipääty on ankkuroitu raudoitin kiviseinän varaan.

Kysymyksessä oli lähinnä rappeutuneen rakennuksen korjaustapa, josta lähetetään ohjeet paikalle.

Samalla tutustuttiin ylempänä rinteessä olevaan kivikellariin, joka lienee kuulunut ensimmäiseen päärakennukseen. Kellari käsittää pitkänomaisen keskihuoneen ja pienemmän sivuhuoneen, seinät ja holvi ovat luonnonkiveä. Sisäänkäynti tapahtuu uudemman kivihalssin kautta päädystä. Pitkällä seinällä sivuhuoneen oviaukon vieressä on pienempi, korkeammalla sijaitseva luonnonkivellä umpeenmuurattu aukko, perimätiendon mukaan tänne kätkettiin kirkonkellot ennen Isoavihaa. Kysymyksessä on ilmeisesti vanha sisäportaan aukko, joka on tukittu kun rakennus päältä on purettu.

Helsinki, 4.10.1977

Panu Kaila

AS.
10.10.77